

Crambus inquinatellus Schiff. ; *falsellus* Schiff. ; *craterellus* Sc. ; *pratellus* L. ; *pascuellus* L. ; *Pempelia ornatella* Schiff. *Hypochalcia ahenella* Hb. *Eurrhypura urticata* L. *Scoparia ambigialis* Tr. ; *frequentella* Stt. *Diasemia litterata* Sc. *Metasia ophialis* Tr. *Piona olivalis* Schiff. *Pyrausta cespitalis* Schiff. ; *sanguinalis* L. ; *purpuralis* L. *Oxyptilus pilosellae* Z. *Alucita xanthodactyla* Tr. *Dichelia* Grotiana F. *Cacoccia podana* Sc. ; *erataegana* Hb. ; *sorbiana* Hb. ; *semialbana* Gn. ; *lecheana* L. *Pandemis ribeana* v. *cerasana* Hb. ; *cinnamomeana* Tr. ; *heparana* Schiff. *Anisotaenia* hybridana Hb. *Cochylis aleella* Schulz. ; *kindermanniana* Tr. *Olethrentes arcuella* Cl. ; *lacunana* Dup. *Bactra furfurana* Hw. *Epiblema brunniclariana* Froel. *Grapholitha duplicana* Zett. *Aucylis mitterbacheriana* Schiff. *Dichrorampha petiverella* L. *Choreutis myllerana* F. *Yponomeuta plumbellus* Schiff. *Acompsia cinerella* Cl. *Rhinosia ferrugella* Schiff. *Borkhausenia unitella* Hb. *Colcophora ornatipenella* Hb. *Elachista griseella* Z. *Euplocamus anthracinalis* Sc. *Nemotois fasciellus* F. *Adela fibulella* F.

Különfélék.

A Parnassius Apollo Budapesten. A *Parnassius Apollo* L. egy példányát 1893. évben a Jánoshegy délkeleti oldalán levő irtásban fogtam, s azt egy ideig gyűjteményemben tartogattam; később azonban kizárólag bogarakkal foglalkozva, többi lepkémmel együtt egyik iskolatársamnak engedtem át. A lepke fogása óta eltelt hosszú időre tekintettel már magamnak is némi kételyeim voltak, hogy emlékezetem nem csal-e, s ezért megkérdeztem említett iskolatársamat Pénzes Gézát, ki kérdéseimre a következőket válaszolta: „Leveledre válaszolva értesítek, hogy még élénken emlékszem rá, midőn 1892. vagy 1893-ban azt a nagy lepkét fogtuk a Jánoshegyen, vörös pettyvel a hátsó szárnyán, melyet az iskolai gyűjtemény alapján Apollo-nak határoztunk meg. A lepkét nekem adtad, mikor csakis bogarakat kezdtél gyűjteni, s nálam is maradt míg csak gyűjteményem tönkre nem ment.” Érdekesnek tartottam ezen adatot felemlíteni, miután tudomásom szerint ezen csinos lepke Budapest környékén még nem észleltetett. *Hajóss József.*

A répabogárról. Azon útmutatás után, melyet Jablonowski József 1897-ben a répabogarak (*Cleonus punctiventris* Germ. és *Cleonus sulcirostris* L.) irtásáról írt, és mely lapunkban (IV. 115—120 l.) is megjelent, a buzgó szerző legközelebb a cukorgyárosok országos egyesülete megbízásából az első helyen említett bogárról és irtásáról külön tanulmányt írt. (A répabogár és a védekezés ellene. A magyar cukorgyárosok országos egyesülete megbízásából szerzé Jablonowski József. 6 ábrával a szöveg között. Budapest, 1902. 8-r. 48 l.) A répán több bogárfaj lép fel kártékonyan: így *Otiorrhynchus ligustici* L., *Taenymecus palliatus*

F. Sitones lineatus L., *Psallidium maxillosum* F., *Opatrum sabulosum* L., *Cleonus fasciatus* Müll., *Cleonus sulcirostris* L., de mindezek kártétele elenyésző csekély ahhoz képest, melyet a *Cleonus punctiventris* Germ. okoz. Ennek és álczájának külsejét, életmódját és kártételét szerző igen behatóan tárgyalja, de ettől itt eltekinthetünk, mivel az fentemlített közleményünkben elég bőven le volt írva, s inkább áttérhetünk a füzet súlypontjára, a bogar irtására. Ezt régebben a bogárnak kézzel vagy baromtilval való szedésével, a répának mérges anyaggal való permetezésével és a fenyegtetett, vagyis helyesebben a régi répatáblának körülárkolásával végezték, de az kielégítő eredménnyel nem járt, habár mindegyik mód magában sikeres, mert p. o. répaföldön járt tyúk gyomrában 217, pulykáiban pedig 340 bogarat találtak. A veszedelmes bogar ellen csak úgy lehet kellő eredménnyel védekezni, ha az irtás említett módjait, vagy legalább legtöbbször alkalmazzák s illetőleg követik azt a módszert, melyet a Pozsony megyei diószegi kiterjedt répa-gazdaságban követnek. Itt az eljárás a következő: Nyáron és őszkor kutatják, van-e és a táblán hol van répabogár; erre a célra több helyen kiásnak répát s azt és a körülötte levő földet szorgosan átvizsgálják, és az illető helyet megjelölik, hogy tavaszkor tudják, hol kell az irtási munkát végezni. Kora tavaszkor kezdik a régi répatáblán a bogár szedését; így p. o. 1886-ban, mikor tömegesen lépett fel, 600 gyereket alkalmaztak (3000 frt költséggel) és ezek 20 nap alatt 7—8 millió bogarat szedtek össze. A szedéssel karöltve jár a régi répaföldön a bogár mérgezése, mely célra jó korán répát vetnek, mely a rendes vetésnél előbb kell ki, azt azután arzénvegyülekkel permetezik és ezt a szelagató vetést és permetezését szükség esetén ismétlik. A mely bogár az így megmergezett répalevelet megizleli, mind elpusztul. Ily eljárás mellett a gondos gazda jó termésre számíthat.

A sáskairtasnál német Kelet-Afrikában teljes sikerrel a következő eljárást alkalmazták, a mely már Transvaalban is bevált. Kiküldtek benschülötteket, hogy a köztelkeken a költő telepeket és az egészen fiatal állatok tartózkodási helyét felkutassák. Oda azután kafferek által vizet vitettek, azt ott helyben felforralták és szitaszerű edényből kiöntötték, mitől úgy a peték mint a fiatal állatok elpusztultak. Ugyanezt köteles volt minden földbirtokos, büntetés terhe mellett megtenni. Nehézséget csak a költő telepek megtalálása okozott, de erre nézve is van jó jel. A him ugyanis a pározás után, a nőtény pedig a petezés után kimulik. Nagyobb mennyiségű sáskatetem jelzi tehát a költő telepeket, melyek többnyire nyílt helyen fekszenek. A kifejlődött sáskákat pedig úgy irtották, hogy nagyobb területet úgy vetettek be, hogy minden oldalon 1¹/₂ m. széles részt szabadon hagytak. Ide 10—10 m. távolságban felhalmoztak nem teljesen száraz rőzsét és fűvet, mely az égetésnél nagy füstöt ereszt. Ha azután közelednek röplő vagy megvándorló sáskák, és felismerhető, melyik oldalról készülnek a gabonát megrohanni, akkor a szél irányához képest meggyújtották azokat a rőzserakásokat, melyeknek füstje a szántóföldön áthúzódott. Ennek